

HOST NATION SUPPORT

WSPARCIE POBYTU I DZIAŁAŃ WOJSK SOJUSZNICZYCH NA TERYTORIUM KRAJU GOSPODARZA

HOST NATION SUPPORT (HNS) - cywilna i wojskowa pomoc świadczona w czasie pokoju, w sytuacjach kryzysowych i podczas konfliktów, przez państwo, na którego terytorium przemieszczają się lub są rozmieszczone i działają siły i organizacje NATO. Zakres realizowanych przedsięwzięć regulują zobowiązania wynikające z porozumień w ramach Sojuszu lub z dwustronnych bądź wielostronnych umów zawartych między "państwem - gospodarzem" oraz organizacją NATO i państwami wysyłającymi wojska.

HNS w Polsce obejmuje m.in. zaopatrzenie, usługi i infrastrukturę (logistykę). Podstawę udzielanego wsparcia powinny stanowić umowy zawierane na zasadach obowiązujących w całym Sojuszu. Standaryzuje je "Sojusznicza Doktryna i procedury połączonego wsparcia przez państwo-gospodarza AJP-4.5".

Równocześnie z realizacją zadań HNS, **organy administracji rządowej i samorządowej** będą realizowały, w warunkach kryzysu, rozszerzone zadania z zakresu: mobilizacji gospodarki, wykorzystania zasobów narodowych, ochrony ludności, utrzymania bezpieczeństwa i porządku publicznego oraz zachowania ciągłości kierowania sferą cywilną.

Zadanie koordynacji działań organów władzy publicznej związanych z HNS zgodnie z prawem polskim spoczywa na Ministrze Obrony Narodowej.

Podstawę dla udzielenia wsparcia daje ratyfikowana w 1998 r. umowa między stronami Traktatu Północnoatlantyckiego dotycząca statusu ich sił zbrojnych (zał. 7), która w:

- a) art. I ust. 2 - przewiduje zastosowanie umowy w stosunku do władz administracyjnych umawiających się stron w granicach administrowanych przez nie terenów;
- b) art. IX - przewiduje możliwość nabywania na miejscu towarów i usług na tych samych zasadach i z zasady - przez te same organy, które dokonują zakupów na potrzeby Sił Zbrojnych RP;

- c) art. IX ust. 3 - ustala, że udostępnienie przez "władze państwa przyjmującego" potrzebnych gruntów, budynków i urządzeń będzie odbywało się na zasadach dotyczących zakwaterowania Sił Zbrojnych państwa przyjmującego.

Uszczegółowienie i wykładnię trybu postępowania wobec goszczących wojsk daje ustawa z 23 września 1999 r. o zasadach pobytu wojsk obcych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz zasadach ich przemieszczania się przez to terytorium (Dz.U. 1999 nr 93 poz. 1063).

Zadania wykonywane przez administrację rządową i samorządową w strukturach HNS.

Główną rolę w zakresie realizacji zadań HNS w terenie spełnia Wojewoda - przedstawiciel Rady Ministrów w terenie, zwierzchnik administracji rządowej i organ koordynujący jednostki samorządu terytorialnego.

Postrzegany jest jako organizator i koordynator stosowanych przedsięwzięć planistycznych i wykonawczych, animator współdziałania zainteresowanych organów i reprezentant w lokalnych kontaktach oficjalnych z przedstawicielami Sojuszników.

W NATO występuje wymóg "wykorzystywania zasobów miejscowych". Wykorzystanie ich opiera się na trzech założeniach:

- a) potrzeby i możliwości zasobów wojskowych i cywilnych powinny być zbilansowane. Za wykorzystaniem sił i środków cywilnych muszą przemawiać określone korzyści lub ułatwienia;
- b) korzystanie z zasobów cywilnych musi być legalne, tzn. oparte na prawie państwa przyjmującego. Jego ustawodawstwo powinno regulować realizację świadczeń osobistych i rzeczowych na korzyść wojsk sojuszniczych od chwili ich przybycia;
- c) zasoby cywilne i wojskowe wykorzystuje się łącznie, gdyż mają one charakter komplementarny i uzupełniają się nawzajem, zwiększając możliwości wspieranych wojsk.

Podstawowe wsparcie, które może być dostarczane przez cywilnych kontrahentów to:

- a) transport kolejowy i samochodowy,
- b) prace załadunkowe i wyładunkowe,
- c) tworzenie składów i magazynów,
- d) obsługę, ewakuację techniczną i remonty pojazdów samochodowych,
- e) udostępnienie urządzeń i linii telekomunikacyjnych,
- f) usługi socjalno-bytowe, komunalne,**
- g) prace i usługi kwaterunkowo-komunalne,**
- h) zaopatrzenie w artykuły codziennego użytku.**

Zasady kontraktowania cywilnych dostaw i usług:

- a) kontrakty planowane zawczasu (w sytuacjach słabego rozeznania w przyszłych działaniach oraz szacunkowe określenie potrzebnych dostaw i usług. Kontrahenci opłacani są za pomocą zaliczek, którzy utrzymują określony stan w gotowości do udzielenia przewidywanych dostaw i usług. Stosuje się opłaty podstawowe stanowiące minimalne sumy rekompensujące nakłady poniesione przez dostawcę, gdyby nie doszło do realizacji kontraktu z przyczyn losowych, oraz opłatę bodźcową za dobre wykonanie dostawy lub usługi),
- b) kontrakty doraźne (stosuje się je, gdy znany jest zakres, wymagania i miejsce zapotrzebowania) - bardziej skuteczne, wydajne i oszczędne.

Organizacja HNS w Gminie Manowo

W celu przygotowania właściwych organów i podmiotów do realizacji zadań obronnych związanych z pobytami i przemieszczaniem się wojsk sojuszników na obszarze województwa zachodniopomorskiego ukazało się Zarządzenie nr 81/2009 Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 27 lutego 2009 r. w sprawie funkcjonowania w województwie zachodniopomorskim systemu realizacji zadań wynikających z obowiązków państwa – gospodarza oraz Wytycznych Dyrektora WBiZK z dnia 10 sierpnia 2009 r. w sprawie utrzymania systemu HNS województwa zachodniopomorskiego. Na podstawie w/w dokumentów Wójt Gminy Manowo zorganizował Punkt Kontaktowy HNS. Punkt działa zgodnie z opracowaną dla niego „Instrukcją Punktu Kontaktowego (HNS) Wójta Gminy Manowo”, zatwierdzoną Zarządzeniem nr 77/2013 Wójta Gminy Manowo z dnia 30 października 2013 r.

Samorząd gminny w zakresie swoich kompetencji może realizować wsparcie m.in. w zakresie:

- a) zakwaterowania,
- b) dostaw wody, ogrzewania, gazu, energii elektrycznej,
- c) usług w zakresie czystości i właściwych warunków sanitarnych,
- d) możliwość korzystania z niektórych urządzeń infrastrukturalnych.